

Verslag expeditie 2008 met m/z Margeja naar Polen 10e deel traject vanaf Nieuweschans.

Dag 82: Maandag 22 juni 2008 Nieuwe Schans vervolg.

's Middags nog even diesel getankt en toen we net naar de openbare steiger wilden gaan stond ineens Cees Dekker van de Bruinvisch op de wal. Natuurlijk werd er gekletst. Maar wij lagen al los en Cees wilde met Bart nog even verder. Maar Cees had wel een hoop vragen. Wij zijn naar de steiger gegaan en daarna de fietsen weer op de wal. Gekeken waar Bronsgieterij was, die zit vlak bij het station in een heel opmerkelijk gebouw: het is rij werkplaatsen die in een ¼ cirkel zijn gebouwd. Oorspronkelijk was het van de spoorwegen, maar dat is lang geleden. Tegenwoordig zit er dus een bronsgieterij in, annex "koffiegieterij": de "Remise". Maar het is maandag en dus is alles wat maar een beetje op een museum lijkt dicht. Het bleek niet het enige te zijn dat dicht was: het Chinese hotel restaurant dat er schuin tegenover staat is ook al een tijdje dicht. Zo te zien zijn de uitbaters er van tussen gegaan, alles staat er nog tot en met de bestekken op tafel.

We hebben even gekeken bij de woonschepen en grote schepen zoals die van Cees. Zijn nog een klein stukje richting Nieuw statenzijl gegaan, maar er was te veel wind om die 7,5 kilometer te gaan fietsen. Bovendien kwam er alweer een bui aan. Die hebben we in een bushokje uit gezeten. Toen het dorp nog even in, er is hier ook een vestingmuseum. Ook dicht natuurlijk. In de oude hoofdwacht van het garnizoen dat hier gelegen heeft huist tegenwoordig een soort café, ook dicht. Gelukkig was een ander café wel open en daar zaten Cees en Bart. We moesten er bij gaan zitten, hebben een tijdje zitten praten over de nieuwe EU regels voor grote schepen. Er gaan allerlei indianenverhalen over in het rond, Cees wilde nu wel eens het een en ander weten. We hebben ze onze site Info 20M aangeraden, kunnen ze het nog eens goed nalezen.

Toen we het café verlieten tegen half 6 scheen de zon ineens volop. Nog even het dorp rondgereden, nu waren er tenminste leuke foto's te maken. We zijn niet bij het kuuroord geweest, dat is voor ons te luxe. Hoewel, er schijnen ook "fonds patienten" met psoriasis terecht te kunnen. Vlak voor 6 uur weer aan boord. Ik ben eten gaan maken en Henk is nog even naar het lek gaan luisteren. Dat even was in dit geval bijna letterlijk, want een half uurtje later heb ik hem al aan tafel geroepen. We gaan dus niet via Nieuw statenzijl en Termunten verder, maar gaan een klein stukje terug en dan door naar Winschoten. We voelen er niets voor om met deze wind in de heksenketel van de Dollard terecht te komen. De wind staat in de verkeerde hoek (ook morgen nog volgens het weerbericht) en is nog veel te hard. Hoewel, overmorgen belooft Hilversum beter weer en verderop in de week zelfs weer zomer. Maar daar wachten we hier niet op. Nieuweschans is een leuk plaatsje, maar in een achternamiddag heb je het wel bekeken.

Dag 83: Dinsdag 22 juni 2008 Naar Oudeschans

Vanmorgen was de wind een stuk afgenomen, en de zon scheen. We waren dus veel eerder wakker dan gisteren. Gisteren terwijl wij weg waren is er nog iemand langs het steigertje komen liggen, maar we hebben ze niet gezien. Om 8.40 hebben we losgegooid en geconstateerd dat de boot voor ons inderdaad bewoond is, want de tent achterop was aan de leikant open geslagen.

Met een rustig gangetje weer onder de vaste houten brug en de betonnen autoweg door. Dit keer niet bakboord uit het Tijdenskanaal op maar verder de Westerwoldse Aa op. Aan de noordkant van het water is een natuurlijke oever, aan de zuidkant is het duidelijk een gegraven kanaal met een stenen beschoeiing. We hebben vrij dicht onder de noordelijke oever gevaren, daar was de meeste luwte. Want de wind is toch meer dan we vanochtend dachten en de zon was ook al gauw weer verdwenen. 1 Brug door (zelfbediening), daarna ging aan bakboord de Westerwoldse Aa verder, rechtdoor was de sluis naar het Winschoterdiep. Wij zijn onder de brug door gegaan om de Westerwoldse Aa te volgen. Op het hoekje stonk het ontstellend: varkens! Een kilometer verder had je de eerste vaste brug al. Al die bruggen zijn 2 meter 50 hoog, dus we kunnen er gemakkelijk onderdoor. Maar we hebben langs de kant (voorzichtig) aangelegd, we willen op de fiets naar Oude Schans.

Na de koffie (en weer wat opgewarmd) de fietsen op de wal gezet. Over de dijk door de schapenkeutels naar het hek. Daar was een overstapje gemaakt over het gaas, dus we konden er gemakkelijk over. De fietsen zijn er over heen getild.

Een kilometer verder ligt Oude Schans al. We hadden in de informatie die we aan boord hebben al gelezen dat het vestingmuseum dat ze hier hebben alleen op zondag open is, dus we namen aan dat er niet veel te doen zou zijn.

Dat klopte: alles was gewoon dicht, ook de 3 plekken waar je anders koffie zou kunnen krijgen.

Van de oude vesting is weinig over, al zijn er toch nog wel wat oude landschapskenmerken te zien. Er is hier en daar een stukje oude wal hersteld (maar heel laag), en het oude stratenpatroon is ook hier en daar nog te herkennen. Wel een leuk dorpje, al zitten er dan ook hoofdzakelijk bedrijftjes die op toerisme gericht zijn. Veel kunstenaars dus en kunstmakers waarschijnlijk.

We hadden net besloten voor onszelf dat alles dus dicht was toen ik achter het glas van een oude smederij vuur zag. Dat vertelde ik Henk en die moest natuurlijk meteen kijken.

De (echte) smid Norder was rommel op aan het ruimen (en verbranden) en was best genegen tot een praatje. Hij komt oorspronkelijk ook uit de Pekel, heeft zelfs nog bij een Pekelder smid gewerkt, daarna bij nog een aantal andere smederijen en demonstreert nu hoofdzakelijk nog het een en ander voor toeristen. Maar hij was best trots op zijn smederij, die altijd een smederij geweest is vanaf het begin van de 17e eeuw. Henk herkende diverse dingen (als je iets gaat maken eerst even kijken wat je nog aan oud materiaal hebt liggen voordat je nieuw materiaal gebruikt) en heeft een hoop foto's gemaakt. De smid was vereerd.

Bij de smid weer vandaan zagen we langs de kant een zelfbouw camper staan, een oud Peugeot busje. Ook daar even een praatje gemaakt. Die mensen wisten niet eens het bestaan van Oude Schans, ze waren er al zwerfend "per ongeluk" gekomen. Zij waren van plan om nog even tot na de middag te wachten, dan zou er wel het een en ander open zijn was hun verteld. Wij zijn terug gereden naar de boot, de wolken werden hoe langer hoe dreigender. Terug aan boord ging het inderdaad regenen. Maar toen hadden we de fietsen al weer aan boord, dus was het niet zo'n punt meer. Even dit stukje bij geschreven, eten en dan weer verder. Terug naar de varkenshouderij en de sluis.

Vijlenrekje naast de werkbank van de smid.

Of de wind was anders, andere richting of minder hard, de varkens stonken niet meer zo geweldig. Het sluisje was een "eitje", het was knop drukken, kettinkje trekken, klaar. Ik stond al klaar met de sleutel, maar die was nergens voor nodig. Het Winschoterdiep was niet veel anders dan de Westerwoldse Aa, misschien iets breder maar ook hier waren de wallekanten lang niet overal bevestigd. De spoorbrug was eerst wachten, er moest nog een trein komen. Pas om 2 uur zou hij weer kunnen draaien. Helemaal niet erg, we waren er pas om half 2 dus zo lang hoefden we niet te wachten. Er lag al een scheepje te wachten: het scheepje dat ook in Nieuwe Schans aan de steiger lag. Het bedienen van de spoorbrug werd door een treinman gedaan, hij had alleen geen kijk op varen. Er kwam n.l. van de andere kant ook nog een bootje aan, die had het voor de wind.

Huisje in Oudeschans.

Als de treinman iets van varen had geweten had hij die eerst door gelaten, het is moeilijk om de zaak in bedwang te houden als je het voor de wind hebt. Maar nee, eerst mochten wij 2en er door. Gevolg was dat het aan de andere kant van de brug een beetje ingewikkeld werd. Goed, er is verder niets gebeurd en onze buurman ging door naar Hoogezand, wij gingen gelijk bakboord uit naar Winschoten. Ook daar over de Rensel was een te lage brug, maar ook daar hadden we zo goed als niets te doen. Knop indrukken en wachten. Ergens anders werd de brug in beweging gezet. We hadden in eerste instantie het idee om langs de kade te gaan liggen, maar alles werd door verwezen naar de jachthaven. Wij zijn dus ook maar aan de gastensteiger in de jachthaven gaan liggen. Half 3 waren we er. Hier kwamen we 2 scheepjes tegen die we ook al in Ter Apel hadden gezien: 2 Duitse scheepjes uit Haren Ems. Zij herkenden ons duidelijk, we werden met een zwaai verwelkomd en een van de meisjes aan boord kwam de lijn aanpakken. Aardig!

Toen we goed lagen hebben we de fietsen maar weer op de wal gebracht en zijn de stad in gegaan. In het voetgangersgebied mag niet gefietst worden en dus zijn we van arrenmoede maar gaan lopen. Het centrum is volgens Henk sterk veranderd, lijkt nu op alle centra in alle steden. Overal zie je dezelfde winkels opduiken, het viel ons tegen. Goed, we weten nu dus ongeveer waar we welke winkel moeten zoeken. We hebben uiteindelijk vlak bij de haven bij AH onze boodschappen gedaan. Tegen half 5 waren we weer aan boord.

Betsy gebeld dat we ondertussen in Winschoten zijn, we zijn van plan om morgen naar de Pekela te gaan. Afsproken dat we naar de jachthaven gaan en dat dan weer te melden.

Dag 84: Woensdag 23 juli 2008 naar Oude Pekela

Gisteravond toen we naar bed gingen hadden we nog geen havenmeester gezien. We hebben ons verslapen vanmorgen, werden pas na 8 uur wakker. Het was nog behoorlijk donker, ik had toen ik iets eerder half wakker was het horen regenen. Op ons dooie gemak ons klaar gemaakt en gegeten, toen we net het eten op hadden stond de havenmeester op de steiger. Hij was gisteravond om half 10 langs geweest, maar toen hadden we de gordijnen al dicht en hij had ons niet willen storen. Ik kon zelf de bon wel even invullen, dan mocht ik hem "straks" wel even terug komen brengen en betalen.

We wilden toch nog even een boodschap gaan doen (Aldi heeft stickies in de aanbieding, Henk wil ze gebruiken om de foto's op te bewaren) dus dat kon toen gelijk wel. Winschoten is een dure jachthaven voor de service die geleverd wordt.

We hebben onze schuld voldaan, zijn de stickies gaan halen en na de koffie vertrokken. De Renselbrug was net zo gemakkelijk als gisteren, de spoorbrug zelfs nog gemakkelijker. Toen wij de bocht om kwamen varen zag ik een relatief groot schip (oud binnenvaarttuig) voor de spoorbrug liggen. Bijna gelijktijdig zag ik dat de treinman al bij zijn hokje stond, de brug werd bijna gelijk bediend. Henk heeft een hele riedel foto's van het schip genomen (ik dacht dat het een klippertje was), ik mocht het roer bedienen. Onze voorligger ging richting Nieuwe Schans, wij zijn vrijwel gelijk weer stuurboord uit gegaan richting de Pekela. Ongeveer ter hoogte van de jachthaven in Winschoten ligt over de Pekel Aa ook weer een klapbrug die ook niet zelf bedient mag worden, je moet aan moet aan een staaldraad trekken waardoor er een seintje gegeven wordt aan een centraal bedieningspaneel. Het duurde even, toen hoorden we het mechanisme van bomen dicht en even met een hydraulische pomp de brug los maken. In dat ogenblikje stond er al weer een kleine file voor de brug.

Nooit geweten dat de Pekel Aa zo'n aardig riviertje was, heel anders dan dat rechte kanaal door Oude en Nieuwe Pekela.

Na 6 kilometer waren we bij de jachthaven van Oude Pekela. Toen we net aangelegd hadden kwam de invalhavenmeester al aan rijden. Een heel ander figuur als de havenmeester in Winschoten. Stroom en douches zijn hier inclusief, we hebben voorlopig voor 3 nachten betaald. Och, als we nog een nacht langer zouden blijven liggen (we hebben verteld dat we hier voor familiebezoek zijn) zou dat ook geen probleem zijn. Dus Henk heeft de Duitse landvast uitgelegd, als we een paar dagen niet varen en de zon zou niet te veel schijnen dan hoeven we toch niet in te zitten over de accu's. Het weerbericht heeft het er wel over dat het zonnig gaat worden, we hebben er tot na de middag niet te veel van gezien.

We hebben ons boterhammetje gegeten en toen stond er ineens een stel mensen voor onze boot op de kant. Henk is naar buiten gegaan, praatte even en toen moest ik ook komen. In eerste instantie wist ik niet wie het waren, maar toen er even een hint gegeven werd: Nieuwe Compagnie, toen had ik een gedachten wave. Venema! Het bleek dat de man van het stel (die achter ons zijn gaan liggen) de

kleinzoon was van mevrouw Venema die achter ons gewoond heeft in de Nieuwe Compagnie. Zijn gezicht was net als het gezicht van vrouw Venema. Bart en z'n vrouw hadden Margeja herkend, ze hadden haar eens in Stadskanaal gezien. Nou, dat was gezellig kletsen

natuurlijk. De Venema's waren samen met een ander stel, die liggen aan de andere kant van de steiger. Ook daarmee moesten we natuurlijk kletsen. Erik had net een ander schip gekocht en hij was er heel trots op. Wij moesten dat schip ook bewonderen. Hij wist niet precies wat voor motor er in stond, daar moest Henk dus even naar kijken. Het bleek een Mercedes te zijn, een kleiner type dan onze eigen motor. Jammer voor Erik: de motor lekt koelwater. Maar aangezien hij verder goed werkt, geen verschrikkelijk probleem. Zolang hij maar zorgt voor voldoende koelwater, af en toe bij vullen dus, geeft het niets. Henk kon Erik meteen een paar dieselcursus trucs leren en over de leverancier van Mercedes onderdelen vertellen. Altijd gemakkelijk als je weet waar je reserve onderdelen vandaan moet halen.

Dag 85 t/m 89 Familiebezoek in Oude Pekela, Nieuwe Pekela en Veendam

Dag 85: Donderdag 24 juli 2008

Zonneschijn vanmorgen! We hebben geen haast gemaakt, Henk heeft tegen half 10 Frits gebeld, die was thuis en daar zijn we dus op de fiets heen gegaan. Heel de ochtend genealogie bedreven: foto's, advertenties en verhalen. Zoon Johan heeft een hele stapel meegenomen om te scannen. Hij maakt er een cd van en die krijgen wij. Dan kunnen wij weer verder met de stamboom. Op de terugtocht na de middag kwamen we Fiona tegen. Die was zeer verontwaardigd dat we niet even gemeld hadden dat we hier waren, maar wij waren in de veronderstelling dat ze nog met vakantie waren. Daar dus ook een uur zitten te praten. Daarna naar de boot terug, alles open gezet om af te koelen, eten gemaakt en na de vroege afwas met Bets naar Janneke. Weer een dag om.

Dag 86: Vrijdag 25 juli 2008

Op bezoek bij oom Henny en foto's gekopieerd. Heel even bij tante Antje geweest, beloofd dat we terug zouden komen voor we vertrekken. Heel de dag bewolkt geweest maar niet koud. 's Nachts regen.

Dag 87: Zaterdag 26 juli 2008

Op bezoek bij Grietje we hadden beloofd om er voor te zorgen dat ze foto's krijgt. Ze heeft foto's op de computer gekeken en gezegd welke ze graag zou willen hebben. Hebben dat genoteerd en haar de foto's toegezegd. Bij zus Bets thuis in de schaduw uit zitten te puffen, het was onhoudbaar heet. Tegen 8 uur weer aan boord. Aan boord de ventilatordeur gemonteerd om de temperatuur weer wat naar beneden te krijgen. Lekker onder de douche door gerend, toen we naar bed gingen was het nog steeds 25 graden.

Dag 88: Zondag 27 juli 2008

De wekker gesteld zodat we niet weer als de vorige dagen ons verslapen zouden, we zijn naar de Lutherse kerk gegaan. Het orgel is net gerestaureerd, Henk was reuze benieuwd hoe hij zou klinken. In de middag met Anja naar familie in Veendam. Tante had foto's uitgezocht en de hele zaak keurig gesorteerd. Zo netjes hebben we het nog nooit eerder meegemaakt. Hebben tante onze complimenten gemaakt!

Hier is duidelijk te zien dat de Pekel Aa een riviertje is.

Ook hier genoteerd wat ze nog graag zouden willen hebben. De bedoeling is dat er ook van deze tak van de familie een boek gemaakt wordt heb ik begrepen.

Met Anja weer naar huis. Ook deze dag was verschrikkelijk heet, Anja heeft Chinees gehaald want we wisten hoe heet het aan boord zou zijn - dan heb je geen haast meer. Ik had de ventilator boven het gas en in de wc aangezet, het was maar 31 graden toen we tegen tegen half 10 weer aan boord kwamen. De ventilatordeur maar weer aangezet.

Toen we naar bed gingen was het vóór nog 27 graden.

De Pekel Aa.

Dag 89: Maandag 28 juli 2008

Vanmorgen moeizaam wakker geworden, door die hitte slaap je minder goed maar als je dan uiteindelijk slaapt wordt je ook nauwelijks meer wakker. Vanmorgen nog een bezoekje gebracht aan tante Antje, die wist ook nog weer een hoop historisch nieuws te vertellen. Ze heeft zo op haar praatstoel gezeten dat ze niet eens tijd gehad heeft om koffie te zetten. Maar het was zeker de moeite waard. Na afloop van het bezoek nog snel even wat boodschappen gedaan, toen terug naar de boot.

Onze voorraad water is praktisch op, dus zijn we nadat de fietsen aan boord waren gehesen maar eerst naar de overkant van de haven gegaan om water in te nemen. Nu hebben we tenminste weer genoeg voor de eerstkomende dagen.

Om 12.50 gaan varen. Ik heb een broodje en wat te drinken gemaakt en dat hebben we al varende op gemaakt. De Winschoter Hoogebrug werd vrij langzaam bediend. Ik had vanmorgen van de havenmeester al gehoord dat het konvooi door de Pekela's vroeger vertrok als anders: ze hebben vorige week al problemen gehad met de bruggen. Op zondag worden de bruggen niet bediend, maar op zaterdag waren er al bruggen geweest die zover uitgezet waren door de hitte dat ze nauwelijks meer open konden. Ik zag mijn geest al dwalen bij die Winschoter, maar net toen Henk de motor gestopt had gingen de bomen naar beneden en mochten we er door. Daardoor waren we niet te vroeg bij de spoorbrug, die pas om 2 uur gedraaid wordt en daar ging het dus vlot.

Jammer genoeg was het een paar kilometer verder mis, de Beersterbrug reageerde niet op ons roepen over de marifoon. De aanlegmogelijkheid is nog helemaal op grote schepen ingericht, dus we hadden moeite om het schip in

Het Winschoterdiep bij km 30.

bedwang te houden met een flinke bries achter. Uiteindelijk werd er gereageerd op een telefoontje van Henk. Het zou nog een kwartiertje duren. Toen hebben we maar besloten om langs de wal te gaan om te wachten.

De wallenkant is daar met stenen in een soort ijzeren matten, we hebben met de sluisenhaak in die mat gehaakt en zijn daar aan gaan hangen. Dat is waarschijnlijk niet de bedoeling, maar als er geen andere mogelijkheid is? Even later kwam er een Duits scheepje van de andere kant aan en daar werd de brug wel voor bediend. Toen zijn wij ook maar gegaan. Er zat nota bene iemand in het brugwachtershuisje! Waarom we dan niet gehoord of gezien waren snappen we nog steeds niet. De brugwachter kennelijk ook niet helemaal, want toen die ons voorbij zag schuiven stond hij wat vreemd te kijken. Bij de Kloosterbrug hebben we maar weer aan de stenenmat gehangen, maar toen kwam de brugwachter al vrij snel in een auto aangereden. Bij de Graaf Adolfbrug bij Heiligerlee kwam hij al voordat we bij de brug waren er aan. Deze 3 bruggen (en de volgende) worden door 1en dezelfde persoon bediend, toen we aangaven dat we hier wilden gaan liggen kwam hij nadat hij de brug weer gesloten had bij de ligplaats langs. Of we op de hoogte waren van het feit dat er 4 bruggen in dit traject zijn? Ja, dat hadden we voor de Beersterbrug op de kant gelezen. Of we marifoon hadden? Ja, maar bij de Beersterbrug was er daar niet op gereageerd. Henk heeft een test gedaan, nu waren we duidelijk te horen. Prima, als we weer doorgaan moeten we maar de Beersterbrug oproepen, dan komt hij om de 4e brug open te doen voor ons.

Om half 4 hadden we ons dus geïnstalleerd aan de openbare steiger bij de Eextahaven, ten westen van Heiligerlee.

We hebben onze Minden stoelen op de kant in de schaduw gezet en hebben het voor vandaag wel al weer gezien. Binnen was het intussen tegen de 40°.

Pas vrij laat eten gaan maken, het bleef maar heet. Terwijl ik bezig was kwam er over het Winschoterdiep een beroepsvaarder langs, de eerste die ik sinds Ter Apel gezien heb. Er is hier dus toch nog enige beroepsvaart. Heel laat af gaan wassen, want dat doe je ook niet voor je lol bij deze hitte. Verslag schrijven en zo hebben we op de kant gedaan bij een tafel met banken die er voor de passanten is neergezet. Voor morgen beloven ze iets minder (2 graden) hitte.

Dag 90: Dinsdag 29 juli 2008

We waren iets minder lui vanmorgen, tegen 8 uur al op. Het is vannacht warm gebleven maar wel droog. Vanmorgen was het al weer warm, de wind was compleet lauw en kwam nog steeds uit het oosten. We zijn het dorp ingegaan, willen in ieder geval het Klokkemuseum bekijken. Het was nog iets voor 10 uur toen we al bij het museum waren. Of we ook aan de overkant van de straat wilden kijken: het museum voor de Slag bij Heiligerlee.

Henk vond dat museum eigenlijk minder interessant, dus werd besloten om dat dan maar eerst te doen. Het bleek een heel interessant geval te wezen, eigenlijk geen museum maar meer een interactieve tentoonstelling. Als in een tijdscapsule naar het jaar 1568 met een overzicht van wat er in de eeuwen gebeurd is hoewel ik de indruk kreeg dat het niet helemaal chronologisch was. Maar bij elk stukje over wat er voor, tijdens en na de slag gebeurd was stond een scherm waar een filmpje gedraaid werd. Heel duidelijk en erg informatief. Zelfs Henk was enthousiast. Aanbevolen!

De 3 zoons van Willem van Oranje.

Het plekje waar koffie of thee kon worden gedronken was niet bezet, dus dat ging over. Dan maar weer naar de overkant. Uitgebreid verhalen gehoord over het gieten van klokken, wij hadden al wat "voorwerk" gedaan door het lezen over klokken en klokkenstoelen. Nu wisten we dus al het een en ander en dat scheelde een stuk. In onze informatie over het Klokkemuseum stond dat er voor groepen een rondleiding was, maar wij hebben (door ons enthousiasme en al het een en ander weten) een privé rondleiding gekregen. We konden vooral bij het gedeelte over de torenuurwerken een hoop aan onze rondleider vertellen, ook een hoop aan de opgestelde uurwerken laten zien. Hij heeft een hoop geleerd vanmorgen.

Een gietdemonstratie hebben we niet gehad (dat is speciaal voor groepen), maar dat vonden we niet erg. Wel weer heel leuk was dat we koffie en thee hebben gedronken in dit museum, er is speciaal voor ons gezet. Ook hier is weer een boek aangeschaft, over klokgieten dit keer.

Er moest nog wat brood gehaald worden dus hebben we gevraagd waar we dat konden krijgen. Het was ongeveer een halve kilometer verderop volgens de medewerker waar we dat aan gevraagd hadden. Dus zijn we gaan fietsen en kwamen uiteindelijk in Winschoten terecht. Heiligerlee en Winschoten liggen tenslotte vlak tegen elkaar, de winkel die in het museum bedoeld was hebben we niet gezien.

Op weg naar Winschoten hadden we het in de wind op, we troostten ons met het idee dat het op de terugweg voor de wind zou zijn. Toen we van het boodschappen doen terug gingen hadden we het weer in de wind op, hij was dus zeker 100 graden gedraaid.

Terug aan boord nog wat gegeten en gedronken, toen hoorden we dat de brug bediend werd, de alarmen rinkelden. Henk is naar de brug gegaan en hij hoorde dat er een paar bootjes vanaf Winschoten aan kwamen.

We hebben besloten om ons aan te sluiten, er moet door deze post nog 1 brug bediend worden. Die eerste paar kilometers hebben we wat harder gevaren als we gewend zijn om maar bij te blijven. Die 2 waar we achter voeren gingen na de brug het Termunterzijldiep in, wij zijn alleen verder gevaren. De hele tijd vanaf dat we gestart waren hing er een dreigende lucht voor ons, het werd ook hoe langer hoe grijzer en de westenwind trok stevig aan. Er stonden zelfs compleet witte koppen op het diep.

De snelwegbrug over het diep voor Zuidbroek is hoog genoeg voor ons, daar konden we onderdoor. Maar in Zuidbroek zelf is weer een lage brug en er is nergens een plek om fatsoenlijk aan te leggen. Het was ook niet nodig, want de brugwachter zag ons aankomen en zette het licht al vast op rood / groen. We konden gewoon stevig door varen, toen we vlak bij waren werd de brug voor ons geopend.

Klasse hoor! Ondertussen hoorden we al een poosje onweer. Eigenlijk wilden we naar Hoogezand, maar na kilometer 19 begon het ineens te hozen, we hebben in het kleine stukje oude Winschoterdiep na de Pedro werf de boot voor de kant gelegd bij de gemeentewerf en de bui af gewacht. Om half 6 was het weer ongeveer droog.

Er moesten voor Hoogezand nog 4 lage bruggen open. De bruggen worden volgens de almanak bediend tot 7 uur.

We hebben dus stevig door gevaren, ik ben al vast met eten begonnen. Alle bruggen werden vlot bediend, Henk had voor de eerste de brugwachter "om een openingetje" gevraagd, op de manier van de beroepsvaart. Hij zei, als ik het over een sportboot ga hebben dan duurt het zo lang. Nu gingen de bruggen op rood / groen als we op een paar honderd meter waren en gingen de bruggen open als we er bij waren en konden gewoon doorvaren.

Om 18 uur 40 hadden we aangelegd aan de openbare ligplaats (gewoon de wal) in het oude Winschoterdiep midden in Hoogezand. Het eten was intussen klaar, we konden zo aanvallen. De buien zijn nog lang niet over, aan alle kanten komen de buien over. Volgens het weerbericht zou het morgen nog wat regenen maar niet meer zo heftig als vandaag. We zien wel.

Dag 91: Dinsdag 30 juli 2008

Vanmorgen toen we wakker werden scheen de zon alweer, de wind is weer naar het oosten gedraaid. We zijn op de fiets Hoogezand in gegaan in eerste instantie op zoek naar de VVV. Kennelijk bestaat die niet meer, op de plek waar het op de kaart staat is niets.

Heel de Hoofdstraat door gereden, tot de oude Dr. Aletta Jacobs school. Het is al sinds 1969 geen school meer, momenteel zijn ze het weer aan het "terug restaureren". De hoge ingangsdeur is nu weg, de trap erheen ook. Verder richting Sappemeer heb ik niet zoveel, dus zijn we terug gegaan.

Even langs de Van Noortstraat gegaan, uiteindelijk heb ik daar ook een tijdje gewoond. Er was even een kleine verwarring, kennelijk hebben ze de huisnummers veranderd. We hebben daar in een kleine duplex woning gewoond, op een laag nummer. Nu hadden de duplex woningen allemaal hoge nummers.

Vandaar naar het oude kerkhof. Een paar jaar geleden waren we er ook eens geweest, mijn oudoma en -opa liggen daar begraven. Toen was het graf stuk en hebben we aan een hovenier gevraagd of dat graf hersteld kon worden. Dat kon, we hebben nu gezien dat het weer keurig in orde is. Er wordt alleen geen onderhoud meer aan het graf gepleegd, er is voor zover ik weet geen nageslacht meer in de buurt. Ik heb het grofste onkruid verwijderd, veel meer kan ik ook niet doen.

Nog even een paar boodschappen gedaan en toen bleek dat er vlak bij de boot een kringloopwinkel is. Dat was de kat op het spek binden. De boodschappen zijn aan boord gezet en wij zijn naar de kringloop gegaan. Jammer genoeg hadden ze geen grammofoonplaten maar wel een paar originele Mepal mokken: de mijne thuis zijn allemaal stuk. Voor het goede doel dus een paar Euro gespenseerd. Terug aan boord iets te eten gemaakt en om 12 uur 30 losgegooid. De Rengersbrug die direct om de hoek over het nieuwe Winschoterdiep ligt had middagpauze, dus we mochten een kwartiertje wachten. Daarna door, langs de 3 scheepswerven die er nog zijn in Hoogezand. Kennelijk zijn ze niet te duur en hebben zij nog werk. Wat er in aanbouw lag was nog behoorlijk groot ook, er was er maar 1 binnenschip bij.

Om 13 uur 30 waren we bij het Drentsche Diep. Dit stukje Groningen is voor mij onbekend, maar via dit water kun je bij het Zuidlaardermeer komen. Een heel leuk klein riviertje zo te zien, met alle kronkels die er bij horen.

Bij de watermolen die het peil in de Onnerpolder in orde houdt hadden ze een paar ooievaarsnesten gebouwd. Ook stonden er roofvogelkasten. Ooievaars hebben er niet gebroed, maar op op de rand ervan een zat een uiltje!

Vanaf het Drentsch Diep kun je op het Foxholstermeer komen. Dat wist ik niet, maar ik heb zwemmen geleerd in het openluchtbad in dat meer. Het watertje dat toegang gaf tot het meer is erg ondiep, de boot gaf meermalen aan dat het eigenlijk te ondiep was ook kwam er water in de kuip op een gegeven ogenblik. Maar het Foxholstermeer is weer helemaal teruggegeven aan de natuur, van een zwemgelegenheid is niets meer te vinden.

Aan het eind van het Drentsch Diep ligt het Zuidlaardermeer. Het is er erg druk geworden, zeker in vergelijking met vroeger. Er liggen wel 3 jachthavens en zeker net zoveel campings. Van Bart Venema hadden we in Winschoten gehoord dat het kanaal vanaf het meer naar Kiel Windeweer open was, dus zijn we heel voorzichtig (het is er erg ondiep) dat kanaaltje in gegaan.

Ze hebben het de naam Kioldiep gegeven, ik dacht dat het vroeger anders heette (Leinewijk). Een aardige jongen bediende de brug bij Kropswolde en ging met het kleine (3 schepen) konvooi mee. Halverwege is kennelijk een fietspad gemaakt met een brug.

Bij de aardappelmeelfabriek "De Toekomst" is een sluisje (de Leinesluis) gebouwd. Direct daar achter ligt de oude klapbrug van Nieuwe Compagnie. Wij zijn om 4 uur bij de openbare steiger vlak achter de brug gaan liggen. Hebben zelfs gezwommen in het kanaal, maar ons daarna goed afgespoeld: er zit erg veel zwevend vuil in het water. Toch is het "chemisch" schoon, er liepen veel schrijvertjes over het water.

Bart had gelijk, vanaf de steiger kun je ons oude huis zien liggen. Na de afwas zijn we er even heen gewandeld, er ligt nu een weg min of meer omheen. Daar zijn we dus even over heen gelopen. Achter het huis zat iemand lekker in de

zon en die kwam kijken wie er was. Uitgelegd wie ik was, ze vond het heel leuk dat ik kwam kijken. Of ik even binnen wou kijken? Ja natuurlijk. We zijn de staldeur in gegaan en de deel was nog precies als ik me herinnerde. Alleen de kleine deur naast de voorkamer was dicht gemetseld. Heb verteld hoe het huis er in m'n jeugd uitzag, eigenlijk is er niet eens zoveel veranderd. De stallen waren weg (natuurlijk), op de plek van de wc was nu een kinderkamer. Daarvoor was een bijkeuken en badkamer gemaakt. De keuken (het pomphok) was nog op dezelfde plek, maar de kelder was weg. Van de gang was alleen een klein stukje bij de voordeur over gebleven. Die voordeur werd, net als bij ons, niet gebruikt. Iedereen gaat "achterom". De bedsteden waren natuurlijk ook weg, slapen werd nu op zolder gedaan. Het viel me op dat de zolder zo hoog was, dat herinnerde ik me niet. De platte raampjes van de zolder zaten er nog wel in. Waarschijnlijk zijn zo ongeveer alle muren in de loop van de tijd opnieuw opgebouwd, in de tijd dat wij er woonden zullen de meeste muren maar 1steens muurtjes geweest zijn.

Ik vond het leuk om dat huis nog eens te zien, ik heb verschrikkelijk heimwee gehad toen we er weg gingen.

Dag 92: Donderdag 31 juli 2008

Vanochtend was het "een dag met een gaatje", alles wat fout kon gaan ging ook fout. Het was al dik na 8 uur voordat we echt op waren. Maar we hadden alle tijd: we wilden wachten op een konvooi dat richting Kiel Windeweer ging. Heel even niet opgelet, toen was dat konvooi (precies 1 boot) er al, Henk als een hazewindhond naar boven, de motor gestart en de lijnen los. Of ik (beneden) even dit aan kon geven en dat, en hij had dat nog niet.... Ondertussen stroomde de wc over....

Gelukkig was alles wat onder de vloer stond afgesloten en het alarm waarschuwde luid en duidelijk zodra er een klein beetje water op de vloer kwam. Maar vervelend was het wel. De eerste de beste keer dat ik boven aan de lijnen zat ging ook dat weer fout en kudelde ik bijna over boord.... Zoals ik al schreef "een dag met een gaatje".

De konvooien zijn nog een bezienswaardigheid. De route is pas sinds 1 mei open.

Door de Kiel Windeweer dus, bruggetje na bruggetje. Voor ons heel gemakkelijk: alle bruggen worden gedraaid voor ons. Het hele traject gingen een paar man op een brommer met het konvooi mee, ondertussen al 3 schepen.

Kiel Windeweer is een beschermd dorpsgezicht.

De mannen zijn van een soort sociale werkplaats en worden ook daardoor betaald. Terwijl de 1e een brug bediende ging de 2e door naar de volgende brug om die te bedienen zodra wij er waren. Nummer 1 ging ondertussen weer naar de volgende brug. Deze mannen zijn helemaal tot Bareveld met ons mee gegaan. Toen wij aan het zuidelijkste puntje van Kiel Windeweer waren hebben we aangelegd (ook dat ging heel stuntelig) om een eind te gaan fietsen. We waren daar al voor half 11, we hebben koffie gedronken en zijn daarna de hele route langs gaan fietsen. Mijn oude school is al heel lang geleden gesloopt, en verder herkende ik er maar heel weinig.

Zelfs het kerkje waar ik vroeger naar de zondagsschool ging kon ik in eerste instantie niet vinden. Het bleek dat in de pastorie een soort hotel gevestigd was.

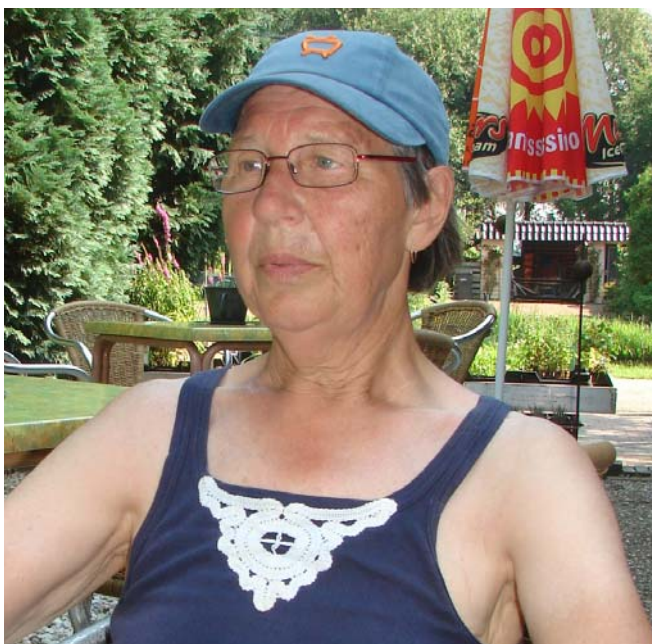

Op de fiets - dat ging langzamer dan het varen - hebben we het wel gevonden. Op het kerkhof het graf gevonden van oud-oom Luitje en -tante Harmke. Tenminste ik denk dat die het waren, het moet haast wel. Ondertussen hebben we dus dik 12 kilometer gefietst, om half 1 waren we weer aan boord.

Het was bloedheet aan boord. Wat wil je, er is in de verre omtrek geen schaduw te vinden en de zon brandt. Geduldig onder het afdakje in de wind gezeten. Die wind is ook lauw, maar zo is het toch nog iets beter als zonder. Om even 1 uur kwamen de mannen van de bruggen er weer aan, ze meldden dat er een paar bootjes aan kwamen maar dat die ook even aan de steiger kwamen liggen, zij gingen even een boterhammetje eten. Prima, we wachten wel. Om kwart voor 2 waren ze er weer en ging het weer verder, nu naar Bareveld. Daar bleef er eentje liggen, de ander ging door naar Stadskanaal en wij zijn door gegaan naar Veendam. We werden keurig netjes overgedragen aan de "Veendammer" ploeg.

Nu gingen er 3 man met ons mee, ons konvooi bestond uit een Fries scheepje en wij. De mannen hebben hard gewerkt, ongelooflijk zoveel bruggen dat er daar liggen. Bijna nog meer als in Kiel Windeweer, en daar liggen er al zoveel. We zijn door Wildervank gekomen en daarna ging het naadloos over in Veendam. Henk herkende natuurlijk een hoop, hij heeft hier tenslotte een gedeelte van zijn schooltijd door gebracht.

Restaurant 'Het Sluishuis' bij de middenluis.

Hij vertelde toen we Veendam in kwamen dat de boxen in de gemeentelijke haven heel klein waren, maar toen we er tegen half 5 kwamen (er mag onderweg niet overnacht worden) viel het mee. Kennelijk is de haven vernieuwd, de boxen zijn vergroot. We steken nu nog maar ongeveer 1,5 meter uit. Vanavond maar het roer dwars zetten, dan zijn we nog iets korter. Morgen blijven we hier, we willen naar het scheepvaartmuseum en dat is pas in de middag open. Eigenlijk hadden we met het museumtreintje naar Stadskanaal willen gaan maar die gaat pas op zondag weer. Dus of we daar heen gaan?

Het was echt tropisch warm vandaag, het weerbericht had het al beloofd. Dat had ook buien beloofd (met harde wind, onweer en hagel), maar daar is tot na 8 uur niets van gekomen. Er heeft wel het een en ander gedreigd, maar dat is weer verteerd ook. Henk voelde niets voor zelf koken omdat het dan nog heter wordt binnen. We hebben 1 portie bij de Chinees aan de overkant gehaald en daar hebben we nog van over gehouden ook. Dat staat nu in een natte theedoek, op die manier koelt het heel snel af. Als het dan ook nog gaat regenen vannacht blijft het nat en koud. Van ons mag het gaan storten. Deze temperaturen zijn niets voor ons.

